

עת"א 50460/01/14 - ר. ט. נגד שירות בתי הסוהר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 50460-01-14 ט. (אסיר) נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'

בפני	כב' השופטת ק. רג'יניאנו
העותר	ר. ט.
נגד	
המשיב	שירות בתי הסוהר

החלטה

1. העותר נדון למאסר עולם לא קצוב, בגין רצח, סחיטה, חבלה גופנית חמורה וסחר בסמים. נושא מאסרו מ-10.4.1998. זהו מאסרו השני, מסווג בקטגוריה א', אסיר התראה, טעון פיקוח רמה ב' - מוכר כחולה פסיכיאטרי מטופל בכדורים, אלמ"ב. אינו יוצא לחופשות.

2. העותר פנה בבקשה למשיב לאשר לו לצאת לביקור בליווי בבית סבתו, הנמצאת על ערש דווי. הבקשה נדחתה ומכאן העתירה שבפני.

3. העותר טוען כי הוא גדל בבית סבתו מגיל 5 והיא עבורו אמא. הוא מציין כי בשלוש השנים האחרונות סבתו אינה מגיעה לבקר אותו בכלא, מפאת החמרה משמעותית במצב בריאותה. לפיכך, הוא מבקש מבית המשפט להתערב בהחלטת הרשות ולאפשר לו לצאת בליווי לביקור בביתה, על מנת להיפרד ממנה. העותר תמך בקשתו בתעודה רפואית ממנה עולה כי הסבתא "**חולה אונקולוגית מרותקת למיטה במצב קשה. זקוקה לעזרה והשגחה רוב שעות היממה**".

בדיון בפני טענה ב"כ העותר כי התנהגותו של העותר בכלא תקינה, הוא משתתף בטיפול שליטה בכעסים והוא מסכים לכל תנאי שיציב המשיב כתנאי לביקור ובכלל זאת ביקור בליווי אנשי שב"ס. עיקר הטיעון התמקד בנסיבות המיוחדות של הקשר שבין העותר לסבתו, שגידלה אותו כמו אם.

4. המשיב מתנגד לקבלת העתירה וסומך התנגדותו על מספר נימוקים.

א. המשיב טוען כי לשון סעיף 4 לפקנ"צ 04.40.01 שעניינה "הוצאת אסיר באבטחה מבית הסוהר" (להלן: "הפקודה") קובעת כי הוצאת אסיר באבטחה תעשה רק מקום שמדובר בביקור

קרוב משפחה מדרגה ראשונה שחלה בנושה. סבתא אינה מנויה כקרוב משפחה מדרגה ראשונה ולכן הביקור אינו נופל בגדר המקרים המנויים בפקודה.

ב. יציאת העותר בלווי כפופה לנהלים והתנאים ושיקול הדעת הרחב הנתון לרשות, שיקולים מערכתיים הקשורים בין היתר בעומס על כוח האבטחה הנדרש להוצאת ביקור כזה אל הפועל והאחריות לשמירה על ביטחון העותר וצוות הליווי.

ג. סיווגו של העותר כבעל רקע אלים ולא צפוי בהתנהגותו, סיווגו כאסיר התראה וטעון פיקוח רמה ב' (בשל מצב פסיכיאטרי) ומידעים שליליים רבים בנוגע להתנהלותו בין כותלי הכלא וסכסוכים בהם מעורב. בנסיבות אלה, נטען כי הוצאתו מחוץ למתקן כליאה מלווה בסכנה אינהרנטית לבריחה כמו גם סכנה לצוות המלווה.

5. בדיון טענה ב"כ המשיב כי בשל הנסיבות האישיות, לפני משורת הדין, נבחנה בקשת העותר כאילו מדובר בקרוב משפחה מדרגה ראשונה ונדחתה מטעמים ביטחוניים. ב"כ המשיב ציינה כי הוצאתו של העותר בלווי אינה אפשרית, זאת נוכח מספר אנשי הליווי הנדרש לצורך ליווי העותר לביקור בבית סבתו (ביפו). בסופו של דבר, נטען כי בשקילת כל ההיבטים והסיכונים הביטחוניים הכרוכים בהוצאתו, במסגרת שיקול הדעת המנהלי, ההחלטה סבירה ואין להתערב בה.

בהסכמת ב"כ העותר הוצגו לעיוני מידעים מודיעיניים בעניינו של העותר כמו גם מסמך המתייחס לכמות הסד"כ הנדרש לצורך הוצאת העותר לביקור בליווי.

6. סעיף 1 לפקודה קובע שהוצאת אסירים באבטחה אל מחוץ לבית הסוהר תעשה במקרים חריגים ומטעמים אנושיים. טובת הנאה כזו תינתן רק לאסירים שאינם יוצאים לחופשות. הסעיף הרלבנטי לענייננו הוא סעיף 4 לפקודה שזו לשונו:

**"בהתקיים אחד מן האירועים המפורטים להלן רשאי הגורם המוסמך, כהגדרתו להלן, לאשר הוצאת אסיר באבטחה:
א. ביקור קרוב משפחה מדרגה ראשונה שחלה בנושה, או שנפגע פגיעה אנושה, או שהינו חולה במחלה קשה וממושכת ... "**

אין חולק שסבתא אינה נמנית על קרוב משפחה מדרגה ראשונה. חרף זאת, הודיעה ב"כ המשיב כי בשל הנסיבות המיוחדות והקשר שבין העותר לסבתו נבחנה הבקשה כאילו הייתה הסבתא אמו של העותר. אין גם מחלוקת כי הסבתא מרותקת לכיסא גלגלים ומצבה הרפואי אנוש.

7. סעיף 7 לפקודה קובע:

"א. הוצאת אסיר באבטחה מחוץ לבית הסוהר תעשה רק לאחר

- שנבדקו ההיבטים והסיכונים הביטחוניים הכרוכים בכך.
- ב. במסגרת שיקול הדעת אם לאשר יציאה באבטחה יש לתת את הדעת לכל הנושאים הבאים:
1. אופן תפקודו של האסיר (תפקוד לקוי או חיובי).
 2. מידת הסיכון הביטחוני שבהוצאת האסיר מחוץ לבית הסוהר באבטחה.
 3. האפשרויות לביצוע הליווי והאבטחה בנתונים הקיימים (כגון זמינות סוהרים לביצוע הליווי, מצב חירום וכו')
 4. לא יצא אסיר באבטחה למקום ישוב שיש סיכון ביטחוני רב בשהייה בו או בדרך אליו.

יציאתו של אסיר באבטחה מבית הסוהר לביקור של קרוב משפחה, מאזנת בין ציפיותו של אסיר, שאינו זכאי לחופשות מוסדרות, לראות את בני משפחתו בנסיבות מסוימות, לבין שיקולים של ביטחון הציבור, ביטחון האסיר עצמו והצוות המלווה אותו וכן היבטים מערכתיים של שירות בתי הסוהר שלא ניתן להתעלם מהם. (ראה לעניין זה, רע"ב 6490/10, לוי נ' שירות בתי הסוהר, פורסם בנבו, 6.9.2010 וכן רע"ב 5716/12, קייס נ' שירות בתי הסוהר, פורסם בנבו, 10.10.2012)

8. מלאכת האיזון ויישום הפקנ"צ מסור לשיקול דעתו של שירות בתי הסוהר. בית משפט זה לא ישים את שיקול דעתו תחת שיקול דעתה של הרשות המוסמכת. בית המשפט יתערב בהחלטת הרשות רק במקום בו נפל פגם בהחלטה בשל אחת העילות המוכרות במשפט המינהלי, ובכללן, חוסר סבירות או פגיעה בזכות יסוד (ראה לעניין זה רע"ב 4658/07 שמן נ' שירות בתי הסוהר, פורסם בנבו, רע"ב 6383/09 אבו גידאן נ' שירות בתי הסוהר, פורסם בנבו).

9. בית המשפט נתן דעתו לסוגייה זו -

"יציאה בליווי אינה נתונה לאסיר כענין שבזכות, והיא כפופה לכללים ולתנאים הנובעים מן הנוהל ומשיקול דעת רחב הנתון לרשות המוסמכת לגבי כל מקרה לגופו...מאחורי ההסדר האופציונלי האמור מצויים שיקולים מערכתיים הקשורים בעומס על כוח האבטחה והאחריות המוטלת על שב"ס לעמוד כראוי במכלול המשימות המוטלות עליו. הסדר אופציונלי זה כפוף, הוא עצמו, לשיקול דעת נוסף של הגורם המוסמך, הקשור בנתונים האינדיבידואליים של האסיר הנוגע בדבר." (רע"ב 844/07, רביזדה נ' שב"ס ואח', תק-על 2007(1), 1161).

השיקול ההומניטארי שביסוד הוראת הפקנ"צ בדבר הוצאת אסירים בליווי מטעמים הומניטאריים הוא שיקול חשוב שלא ניתן להתעלם ממנו, בכפוף ומבלי להתעלם ממידת הסיכון הביטחוני שבהוצאת העותר מחוץ לבית הסוהר באבטחה.

במקרה זה, נאות שב"ס ללכת לקראת העותר, הן בבחינת הבקשה כאילו מדובר בקרוב משפחה מדרגה ראשונה והן בהצעה שהעלתה ב"כ המשיב באולם בית המשפט ששב"ס לא יתנגד שהסבתא תובא לבית הכלא באמצעות אמבולנס.

10. הלב נוטה לקבל את העתירה ולאפשר לעותר לבקר את סבתו החולה. המידע שהוגש אינו מצביע על סכנה הנשקפת לצוות הליווי מהעותר או לעותר מאחרים.

אני ערה לכך שהוצאתו בליווי כרוכה בצוות ליווי לא מבוטל ויש בכך לכאורה כדי לגרום למעמסה על עבודת השירות. עם זאת, מאחר וככלל, התנהגותו של העותר חיובית והוא מוחזק בכליאה מזה 16 שנים ללא חופשות, אני סבורה שיש בקבלת העתירה מעשה הומניטרי על מנת לאפשר לו להיפרד מסבתו, שהייתה לו כאם.

לפיכך, אני נעתרת לעתירה ומורה על הוצאתו של העותר לביקור בבית סבתו ב....., תוך 30 ימים. משך זמן הביקור כמו גם האנשים שיהיו נוכחים בביקור - לשיקול דעתו הבלעדי של שב"ס.

המזכירות תישלח העתק ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ז אדר תשע"ד, 27 פברואר 2014, בהעדר הצדדים.